

Széndioxid-többlet és atomenergia nélkül

Domina Kristóf

energiapolitikai programvezető

Energia Klub

domina@energiaklub.hu

1. A Paksi Atomerőmű jelentette kockázatok, illetve az általa okozott károk

Magyarországon 1982 óta, paksi telephellyel működő atomerőmű mára elavulttá vált. Az immáron negyven éves szovjet tervek alapján felépült erőmű jelentős biztonsági kockázatot is hordoz, ahogy azt a 2003-ban bekövetkezett súlyos üzemzavar is jelezte.

Figyelembe kell venni továbbá, hogy az atomerőmű működése még több százezer évig sugárzó, évszázadokon át az emberre és a természetes környezetre is veszélyes radioaktív hulladék „termelésével” is jár.

További jelentős nehézséget okoz, hogy az atomerőmű egymaga igen jelentős részét teszi ki a magyarországi áramtermelésnek, ezzel nehezen szabályozhatóvá téve azt. A rendszer rigiditása olyan, igen jelentős beruházásokat tehet szükségessé (pl. SZET), melyeket más nem indokol, így az atomerőmű leállításával e tőke másra is felhasználható volna.

2. Az atomerőmű kiváltása

A Paksi Atomerőmű – üzemidejének meghosszabbítása esetén – 2020-ban Magyarország villamosenergia-felhasználásának **27,4-32,8 százalékát** fedezné majd. (2006-ban ez az érték 31,3 százalék volt, feltételezve mind a négy blokk teljesítményének 500 MW-ra bővítését, valamint az ország villamosenergia-felhasználásának további, évi 1,7 százalékos növekedését kapjuk meg a fenti arányszámot.)

A Kormány döntése értelmében szintén 2020-ra a megújuló erőforrások szerepe ugrásszerűen nő: a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium számítása szerint az akkori felhasználás mintegy ötödét fogják fedezni, ez 16,4 százalékpontos növekedést jelent. Az EU márciusi ülésén született döntés értelmében energiahatékonysági intézkedésekkel a felhasználást 15,2 százalékkal kell csökkenteni.

A két számot összeadva **31,6 százalékot** kapunk. Egyértelműen kijelenthető tehát, hogy az atomerőmű által megtermelt energiát részben megtakaríthatjuk, részben más, fenntartható forrásból fedezni tudjuk.

2.1. Elavult erőművek pótlása

Sokszor felhozott érv a fenti gondolatmenettel szemben, hogy jó pár elavult erőművet kell majd a következő másfél évtized során Magyarországon leállítani, s ez lehetetlenné teszi az atomerőmű bezárását. Ez azonban nem igaz. Részletes elemzéseink (melyeket az Állami Számvevőszék ehavi jelentése is alátámaszt) azt mutatják, hogy Magyarországon igen jó üzlet az áramtermelés, s ennek megfelelően igen komoly befektetői szándék van jelen újabb, korszerűbb erőművek építésére. Piacgazdasági körülmények között – a nagy kereslet miatt – e beruházások meg fognak valósulni. Az így felépülő kapacitások az igények prognosztizált növekedését is képesek kielégíteni.

3. Klímavédelem – a CO₂-kibocsátás kérdése

A villamosenergia-termelés forrásszerkezetében végbemenő változás, a növekvő fosszilis részarány nem okozza a széndioxid-kibocsátás arányos növekedését. Ennek alapvetően két oka van. Egyrészt az atomerőmű élettartamának meghosszabbítása gátolná a modernebb technológiák elterjedését (megújuló, decentralizált rendszerek és energiahatékonyság). Emellett a (fosszilis tüzelőanyagot hasznosító) erőműparkban végrehajtott szerkezetváltással az erőműpark átlagos hatásfoka növekedni, a fajlagos kibocsátása pedig csökkenni fog.

Tekintetbe kell venni azt is, mivel járna az atomerőmű üzemidejének meghosszabbítása. Megállapítható, hogy az rendkívül jelentős forrásokat kötne le, mely összegek más, a klímavédelmet valóban szolgáló programokra, például az energiahatékonyság növelésére lennének fordíthatók. Ezzel egyidőben továbbra is jelentős mennyiségű áramot termelne, ezzel is megkérdőjelezve az energiahatékonysági célok értelmét, azok betartásának fontosságát.